HOMILIA
SANCTISS. DOMINI NOSTRI
CLEMENTIS XI.
PONT. MAX.
HABITA
IN FESTO SANCTORUM APOSTOLORUM
PETRI, ET PAULI
Inter Miſſarum Solemnia
IN SACROSANCTA BASILICA VATICANA
ANNO DOMINI MDCCVI.

FLORENTIÆ. MDCCVI.
Ex Typographia Regiæ Celsitudinis
Apud Antonium Mariam Albizzini.

Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

FElicem hunc, & lętiſſimum diem, quo Chriſti Domini Eccleſia ſupra petram ædificata, univerſarũ gentium gratulatione recolitur, præcipuo ſanè jure arx hæc noſtra Religionis veneratur, & celebrat; hæc ſiquidem Urbs populorum, terrarumque omnium grande compendium, talem, ac tantam à propiori ſolidiſſimæ illius petræ conſpectu dignitatem accepit, ut, quæ omni olim ſcelerum, errorumque colluvione deformabatur, nunc Divinitatis interpres, veritatis Magiſtra prædicetur: ſuumque toto jam terrarum orbe majus imperium nova ligandi, atque ſolvendi poteſtate ad Cælum uſque protulerit. Hinc quæ ſylva [a] fuerat frementium beſtiarum, & turbulentiſſimæ profunditatis Oceanus, exultat hodie Roma per Sacram Beati Petri Sedem Dei Regia in terris effecta, Chriſtianæ gentis commune perfugium,

[a] *S. Leo ſerm. p. in Natali SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli.*

Evan-

Evangelicæ veritatis ineluctabile propugnaculum. Exultat Roma, firmiſſimo Apoſtolicæ petræ fundamento, in excelſum adeò rerum humanarum faſtigium evecta, ut latiùs [b] jam præſideat Religione divinâ, quàm olim præfuerit dominatione terrenâ. Exultat Civitas Sacerdotalis, & Regia, ac propheticum illud benè in ſe novit impletum: Erunt [c] Reges nutritii tui, & Reginæ nutrices tuæ: vultu in terram demiſſo adorabunt te, & pulverem pedum tuorum lingent. Ingentia porrò inter hæc exultantis Romæ gaudia, agnoſcamus, Venerabiles Fratres, Dilecti filii, ingentia itidem Romæ pericula. Agnoſcamus quantum divinæ bonitati tot, tantiſque ditata muneribus Urbs hæc noſtra debeat: quantum etiam debeant, qui Urbem inhabitant: quantum qui in Urbe refulgent. Roma, Roma: Hieronymi verbis ad te loquimur, [d] quæ ſcriptam in fronte blaſphemiam Chriſti confeſſione delesti: Urbs potens, Urbs orbis domina, Urbs Apoſtoli voce laudata, interpretare vocabulum tuum.

b *Ex S. Leone ubi ſupra.*

c *Iſai. cap. 49. v. 23.*

d *S Hieronym. adverſ. Jovinianum lib. 2. in fine.*

Ro-

Roma aut fortitudinis nomen eſt apud Græcos, aut ſublimitatis apud Hebræos; ſerva, quod diceris; faciat te virtus excelſam, non voluptas humilem. Roma, Roma, ſerva quod diceris. Poſtulat id à te, ac jure exigit Petri doctrina, qua fuiſti erudita: Petri ſanguis, quo fuiſti conſperſa: Petri tumulus, quo fuiſti illuſtrata. Scias tibi dictum fuiſſe à Domino: Dedi [e] te in lucem gentium, ut ſis ſalus mea uſque ad extremum terræ. Parum eſt, ut ſis mihi ad ſuſcitandas tribus Jacob, & fæces Iſrael convertendas. Dedi te in lucem gentium. Induere [f] igitur fortitudine tuâ Sion; induere veſtimentis gloriæ tuæ Civitas Sancti: quia non adiiciet ultrà, ut pertranſeat per te incircumciſus, & immundus: excutere te pulvere: conſurge. Poſt hæc [g] vocaberis Civitas juſti, Urbs fidelis, Jeruſalem nova; quippe quam Joannes vidit deſcendentem [h] de Cælo, à Deo paratam, ſicut ſponſam ornatam Viro ſuo: cujus [i] imitatione pulchra, cujus comparatione fęda ſint cetera. Audite hæc, qui Ci-

e *Iſai. cap. 49. v. 6.*

f *Iſai. cap. 52. v. 1.*

g *Iſai. cap. 1. v. 26.*

h *Apoc. cap. 21. v. 2.*

i *S. Auguſtin. de ordin. lib. 2.*

Civitatem Sancti, Civitatem Juſti, Urbem fidelem, Jeruſalem novam inhabitatis: cujus imitatione pulchra, cujus comparatione fęda ſint cetera. Monſtrum eſt, Romæ eſſe, & ſanctum non eſſe. Cavete ergo ne vobis exprobrari audiatis à Domino. Væ [k] tibi Corozain, væ tibi Bethſaida: quia ſi in Tyro, & Sidone factæ eſſent virtutes, quæ factæ ſunt in vobis, olim in cilicio, & cinere pęnitentiam egiſſent. Tyro, & Sidoni remiſſius erit in die judicii, quàm vobis. Terreant vos Prophetæ verba: In terra [l] Sanctorum iniqua geſſit: non videbit gloriam Domini. Noſtis peccaſſe hominem, peccaſſe & Angelum: Redemit Deus hominem, Angelum non redemit; veniam ſcilicet meruit homo, quia peccavit in terrâ, non meruit Angelus veniam, quia peccavit in Cęlo. Gravi ruit lapſu, qui è Cęlo decidit: ejuſque inexpiabilis eſt culpa, qui in terrâ Sanctorum delinquit. Quid jam de iis dicemus, qui in terrâ ipſâ Sanctorum ſanctiorem obtinent locum?

k *Matth. cap. xi. v.* 21.

l *Iſai. cap.* 26. *v.* 10.

To-

Totius [m] profectò honeſtatis, & ordinis ipſi ſunt ſpeculum, ipſi ſunt forma. Clerum ſcilicet illum ordinatiſſimum eſſe decet, ex quo præcipuè in omnem Eccleſiam Cleri forma proceſſit. Quid verò in illo unquam ſuſpicere [n] poſſet populus, ſi ſua in eo recognoſceret? ſi nihil in illo aſpiceret, quod ultrà ſe inveniret? ſi quæ in ſe erubeſcit, in eo forſan offenderet? Splendidæ [o] veſtis manifeſtiores ſunt maculæ; ipſe enim errores noſtros honor, quem tenemus, accuſat: nec atrociùs unquam, quàm ſub ſancti nominis profeſſione peccamus. Gens ſancta, [p] genus electum, Regale Sacerdotium, agnoſcite dignitatem veſtram: agnoſcite periculum veſtrum. Lætati [q] eſtis ad aſcenſum, timeatis ad lapſum. Non eſt tanti gaudii excelſa tenuiſſe, quàm mœroris de ſublimioribus corruiſſe. Agnoſcite, Dilectiſſimi, in quo ſita ſit non ex vulgi errore, ſed ex judicio Sapientum vera dignitas veſtra. In vos fidelium omnium converſi oculi ſalutaris doctrinæ verba, & ſanctioris vi-

tæ

m *S. Bernard. de conſider. ad Eugenium lib. 4. cap. 2.*

n *Ex S. Ambroſ. epiſt. 28. ad Irenæum.*

o *Nazianzen. or. 31.*

p *1. Petri cap. 2. v. 9.*

q *S. Hieronym. in Ezechiel. lib. 13. cap. 44.*

r Ex Enodio opuſc 6 tæ exempla à vobis expectant. Vos [r] vi-
s Matth cap. 5. v. 16. diſſe erudiri eſt. Luceat [s] ergò lux veſtra coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum, qui in Cælis eſt. Supergredimini
t Ex S. Ambroſ. ubi ſupra [t] ſæculi ſemitas, ac detritæ viæ orbitas declinate, ut quæ diſſitæ à Petro
u Ex Enodio ubi ſupra. gentes noſtris non acquieſcunt [u] monitis, veſtris formentur exemplis: atque ita de petrâ illâ exciſi noſcamini, ſupra quam ædificavit Chriſtus Eccleſiam, &
x Matth. 16. v. 18. adverſus quam [x] portæ inferi non prævalebunt.

93 253783